

PONAVLJAM ZA ZAVRŠNI
ISPIT: ŠTO JE POZNAVANJE
ROBE?: 3. RAZRED

Olgica Jukić prof. eduk. reh. savjetnik

NAUČILI SMO: tehnologija je znanost koja proučava znanja i vještine prerade sirovina u poluproizvod i gotov proizvod.

Usko povezana s tehnologijom je znanost koju nazivamo POZNAVANJE ROBE.

Svaki predmet kojeg smo namijenili za prodaju na tržištu nazivamo **ROBA**.

Ako proizvodimo za svoje kućne potrebe npr. kobasice ili sadimo krumpir tada taj proizvod nije roba jer je namijenjen za osobnu potrošnju. Međutim, ako izrađujemo veliku količinu kobasica ili sadimo krumpir kako bismo prodavali na tržnici tada su kobasice i krumpir roba.

Robu dijelimo u dvije skupine:

1. prema porijeklu

- **prirodna roba**: svi proizvodi ljudskog rada koji se upotrebljavaju u stanju u kojem su se našli u prirodi ili djelomično prerađenom stanju (meso, drvo, voće, povrće.....)

-**umjetna roba**: su svi proizvodi proizvedeni složenim kemijskim procesima

2. prema namjeni:

-**prehrambena roba**: sva roba koja služi za zadovoljenje potrebe za hranom i pićem

-**neprehrambena roba**: sva ostala roba koja nam ne služi za hranu i piće

Znanost koja proučava sva najsuvremenija saznanja o robi, vrši istraživanja i bavi se praktičnim radom prodaje robe nazivamo POZNAVANJE ROBE.

Poznavanje robe proučava robu kao proizvod ljudskog rada bez obzira koju ljudsku potrebu zadovoljava i u kojoj je mjeri podmiruje.

Danas je na posebnoj cijeni roba izrađena od prirodnih sirovina bez kemijskih utjecaja.

Povežimo pojmove tehnologija i poznavanje robe:

Tehnologija: NAČINI PRERADE SIROVINA U PROIZVOD

Poznavanje robe: NAČINI PRODAJE PROIZVODA

Nadalje, **poznavanje robe proučava:**

- od kojeg i kakvog je materijala roba proizvedena,
- na koji način je roba proizvedena,
- kvalitetu i uporabnu vrijednost robe,
- sastav i svojstva robe,
- prijevoz i skladištenje robe,
- prodajnu vrijednost robe (cijena).

Prodajna vrijednost robe ovisi o nizu čimbenika npr.:

- materijalu i načinu kako je proizvedena,
- načinu skladištenja,
- ambalaži,
- prijevozu, itd.

AMBALAŽA je zajednički naziv za raznovrsni i raznoliki materijal u kojeg se smješta, omata ili pakira roba.

SVRHA AMBALAŽE je dvojaka:

- zaštiti robu od vanjskih različitih štetnik djelovanja npr. vlage ili oštećenja tijekom prijevoza
- privući kupca.

Ambalaža može biti izrađena od raznih materijala i u raznim oblicima:

kartonska ambalaža

staklena ambalaža

metalna ambalaža

razna plastična ambalaža

tetrapak

papirnata ambalaža

Drvena ambalaža za prijevoz i skladištenje

jutena vreća

plastične kašete za prijevoz i skladištenje boca i stiropor kašete za prijevoz ribe

Ukrasna ambalaža za prodaju.

Za prijevoz robe koristimo se gotovo svim prijevoznim sredstvima:

manji i veći _____

Za prijevoz na kraćim udaljenostima koriste se manja prijevozna sredstva kao što su kombi ili manji dostavni kamioni.

Prijevoz je prilagođen vrsti robe koju se prevozi. Pa tako razlikujemo:

- hladnjače za prijevoz lako pokvarljive robe npr. za ribu, meso, sladoled.....
- cisterne npr. za mlijeko ili naftu (gorivo)
- kamioni za dostavu pekarskih proizvoda
- kamioni za dostavu kašeta npr. sokova

kamion hladnjača

cisterna za mlijeko

cisterna za gorivo

kamion za rasuti teret

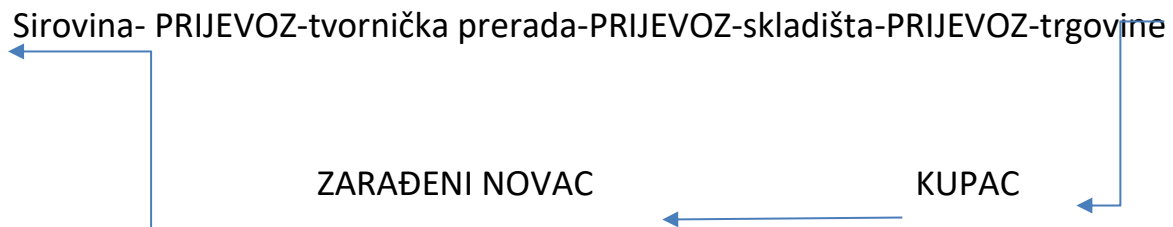
SKLADIŠTENJE ROBE je također posebno važan dio procesa izračuna cijene robe.

Roba koja dugo stoji na skladištu gubi na vrijednosti.

Skladišta moraju biti:

- čista,
- uredno posložena,
- dobro osvijetljena,
- određene temperature ovisno o robi koja se skladišti,
- zaštićeno od požara.

Cijeli proces **od sirovine do proizvoda u trgovinama** možemo prikazati kao jednu kompoziciju vlaka:

Novac zarađen od prodaje roba trgovci i proizvođači raspodjeljuju na npr.:

- nabavu sirovina,
- troškove zaposlenika,
- troškove proizvodnje, itd.

PONOVIMO:

1. Što je roba?
2. Kako dijelimo robu?
3. Što je poznavanje robe?
4. Objasni povezanost tehnologije i poznavanja robe.
5. Što sve proučava poznavanje robe?
6. Koje vrste proizvoda su danas na cijeni?
7. Što je ambalaža i koja je njezina svrha? Nabroji nekoliko vrsta ambalaže.
8. Kakva skladišta moraju biti?
9. Objasni proces od sirovine do kupca.